

26. 1. 2023 – Seminář ABPZ „Změny v předpisech pro PNV od 1.1.2023“

Ministerstvo dopravy

Přeprava nebezpečných věcí na železnici

Ing. Luboš Knížek
Odbor drážní dopravy

Přeprava nebezpečných věcí

1. **Mnohostranné dohody RID**
2. **RID 2023 v ČR**
3. **Hlavní změny RID 2023**
4. **Státní dozory**
5. **Zkoušky bezpečnostních poradců**

1. Mnohostranné dohody RID

Mnohostranné dohody RID podle oddílu 1.5.1 RID, ke kterým ČR přistoupila:

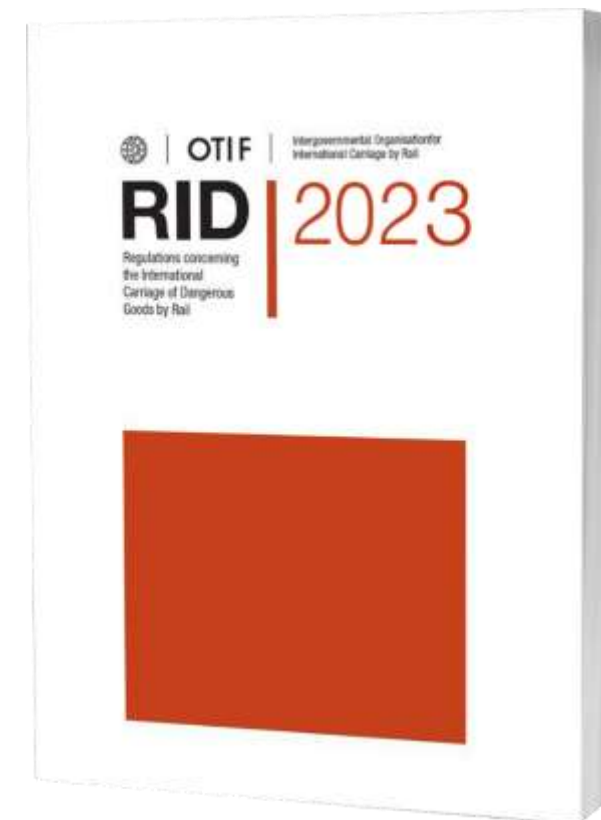
- **1/2022** týkající se přepravy zbytků barev (odpadů)
 - Platnost do **31. července 2025**
- **4/2021** týkající se přepravy nebezpečné věci BUTADIENY, SMĚS S UHLOVODÍKY, STABILIZOVANÁ třídy 2
 - Platnost do **30. června 2025**
- **8/2021** týkající se látek nebezpečných pro životní prostředí UN 3082 a požadavku na funkční zkoušky obalu
 - Platnost do **30. června 2023**

Mnohostranné dohody RID podle oddílu 1.5.1 RID k prověření:

- **1/2023** týkající se výjimky z ustanovení bezpečnostního poradce pro odesílatele – RID 1.8.3.2 (c).

2. RID 2023 v ČR

- **RID 2023**
 - oficiální text změn (OTIF) – 1. července 2022
 - rozsah - 131 stran textu
 - vyhlášení ve Sb. m. s. – **duben 2023**
- Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) **2022/2407** ze dne 20. září 2022, kterým se členským státům povoluje přijetí některých odchylek podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/68/ES o pozemní přepravě nebezpečných věcí.

3. Hlavní změny RID 2023

Nový pododdíl 1.1.4.7

Opakovaně plnitelné tlakové nádoby schválené Ministerstvem dopravy Spojených států amerických

- *Dovoz plynů*
- Opakovaně plnitelné tlakové nádoby schválené Ministerstvem dopravy Spojených států amerických a vyrobené a testované v souladu s normami uvedenými v části 178, Specifikace obalů, hlava 49, Přeprava, Kodex federálních předpisů, přijaté pro přepravu v přepravním řetězci podle 1.1.4.2, mohou být přepravovány z místa dočasného uskladnění na konci přepravního řetězce ke konečnému uživateli.
- *Vývoz plynů a prázdných nevyčištěných tlakových nádob*
- Opakovaně plnitelné tlakové nádoby schválené Ministerstvem dopravy Spojených států amerických a vyrobené a testované v souladu s normami uvedenými v části 178, Specifikace obalů, hlava 49, Přeprava, Kodex federálních předpisů mohou být plněny a přepravovány pouze za účelem vývozu do zemí, které nejsou smluvními stranami ADR, za předpokladu, že jsou splněna tato ustanovení:
 - plnění tlakové nádoby je v souladu s příslušnými požadavky Kodexu federálních předpisů Spojených států amerických
 - tlakové nádoby musí být značeny a označeny bezpečnostními značkami podle kapitoly 5.2;
 - na tlakové nádoby se vztahují ustanovení 4.1.6.12 a 4.1.6.13. Tlakové nádoby se nesmí plnit poté, kdy prošla lhůta pro provedení periodické inspekce, ale mohou být přepravovány po vypršení této lhůty pro účely provedení inspekce, včetně mezilehlých přeprav.

3. Hlavní změny RID 2023

Změny v oddíle 1.2.1

- Změny některých definic
- Nové definice pro:
 - recyklovaný plast,
 - provozní tlak,
 - vyztužený plast,
 - nádoba vnitřní,
 - plášť tlakové nádoby,
 - cisternový kontejner mimořádně velký – cisternový kontejner o objemu větším než 40 000 litrů.
- Odstraněny definice vybraných zkratk a přesunuty do nového oddílu 1.2.3

3. Hlavní změny RID 2023

- **Aktualizace přechodných ustanovení v kapitole 1.6 např.:**
 - **Značka** znázorněná na obrázku 5.2.1.9.2 platná do 31. prosince 2022 může být nadále používána do 31. prosince 2026.
 - **Postupy** používané příslušným orgánem pro schvalování znalců provádějících činnosti týkající se cisternových vozů určených pro přepravu látek jiných než těch, pro které platí TA4 a TT9 v 6.8.4, které splňují požadavky kapitoly 6.8 platné do 31. prosince 2022, ale které nesplňují požadavky 1.8.6 platné pro inspekční organizace od 1. ledna 2023, lze nadále používat do 31. prosince 2032.
 - **Postupy** použité příslušným orgánem pro schvalování znalců, provádění prohlídek cisternových vozů a vzájemné uznávání těchto prohlídek v souladu s požadavky 6.8.2.4.6 platnými do 31. prosince 2022, které však nejsou v souladu s požadavky platnými od 1. ledna 2023, mohou být nadále používány do 31. prosince 2032.
 - **Cisternové vozy** vyrobené před 1. lednem 2024 v souladu s požadavky platnými do 31. prosince 2022, které však nesplňují požadavky platné od 1. ledna 2023, pokud jde o montáž pojistných ventilů v souladu s 6.8.3.2.9, mohou být nadále používány.

3. Hlavní změny RID 2023

- **Aktualizace přechodných ustanovení v kapitole 1.6 např.:**

- **Cisternové vozy**, které jsou již vybaveny pojistnými ventily splňujícími požadavky 6.8.3.2.9 platnými od 1. ledna 2023, nemusí být opatřeny značkami v souladu s 6.8.3.2.9.6 do příští mezidobé nebo periodické prohlídky po 31. prosinci 2023.
- **Cisternové kontejnery** vyrobené před 1. lednem 2024 v souladu s požadavky platnými do 31. prosince 2022, které však nesplňují požadavky platné od 1. ledna 2023 týkající se montáže pojistných ventilů podle 6.8.3.2.9, mohou být nadále používány.
- **Cisternové kontejnery**, které nesplňují požadavky 6.8.3.4.6 (b) platné od 1. ledna 2023, mohou být nadále používány, pokud se mezidobá prohlídka uskuteční alespoň šest let po každé periodické prohlídce provedené po 1. červenci 2023.
- **Cisternové kontejnery** vyrobené před 1. červencem 2023 v souladu s požadavky kapitoly 6.9 platnými do 31. prosince 2022 mohou být nadále používány.

3. Hlavní změny RID 2023

Vzor zprávy o nehodě

- Ve vzoru “Zpráva o nehodě nebo mimořádné události při přepravě nebezpečných věcí”, v 1.8.5.4, oddíl 6, poznámka (3), se na konec doplňují nové položky:
 - 17 MEMU
 - 18 Cisternový kontejner mimořádně velký

3. Hlavní změny RID 2023

Změny v kapitolách 1.8.6 a 1.8.7

- Rozsáhlé úpravy v kapitolách:
 - 1.8.6 Administrativní dozor nad činnostmi předepsanými v 1.8.7 a 1.8.8
 - 1.8.7 Postupy pro posuzování shody, vydávání osvědčení o schválení konstrukčního typu a inspekce
- S přechodným obdobím **do 31. prosince 2032**
- 1.8.6 Administrativní dozor nad činnostmi předepsanými v 1.8.7 a 1.8.8
- POZNÁMKA 1: Pro účely tohoto oddílu pojmy:
 - „**schválená inspekční organizace**“ znamená inspekční organizace schválená příslušným orgánem k výkonu různých činností podle 1.8.6.1; a
 - „**uznaná inspekční organizace**“ znamená schválená inspekční organizace uznaná jiným příslušným orgánem.
- POZNÁMKA 2: Inspekční organizace může být určena příslušným orgánem, aby jednala jako příslušný orgán (viz definice příslušného orgánu v 1.2.1).

3. Hlavní změny RID 2023

Kapitola 2.2

- 2.2.41.4 Seznam již zařazených samovolně se rozkládajících látek
 - Nová položka KYSELINA (7-METHOXY-5-METHYL-BENZOTHIOFEN-2-YL) BORITÁ
- 2.2.52.4 Seznam již zařazených organických peroxidů
- Přidané položky pro nové koncentrace látek:
 - ACETYLACETONPEROXID,
 - terc-BUTYLPEROXYISOPROPYLKARBONÁT,
 - terc-HEXYL PEROXYPIVALÁT

3. Hlavní změny RID 2023

Kapitola 3.2

- Odstraněno všech pět položek pro UN 1169 EXTRAKTY AROMATICKÉ, KAPALNÉ
- Vloženo nové UN 3550 HYDROXID KOBALTNATÝ PRÁŠEK, obsahující nejméně 10 % respirabilních částic
- Změna pojmenování následujících věcí:
 - UN 1012 BUTEN
 - UN 1197 EXTRAKTY, KAPALNÉ, pro chuť nebo aroma
 - UN 1345 KAUČUK ODPAD nebo KAUČUK ZBYTKY, práškovitý nebo granulovaný, nepřesahující 840 mikronů a s obsahem kaučuku vyšším než 45 %
 - UN 2015, pro první položku, před současný text vložen text: “PEROXID VODÍKU, STABILIZOVANÝ nebo”.
 - UN 2426 DUSIČNAN AMONNÝ, KAPALNÝ (horký koncentrovaný roztok)

3. Hlavní změny RID 2023

Kapitola 3.3

- Zpřesnění některých zvláštních ustanovení např.:
 - **119 a 291** Pro účely přepravy lze tepelná čerpadla považovat za chladicí stroje.
 - **225 a)** Tato položka se vztahuje na přenosné hasicí přístroje, i když jsou některé součásti, které jsou nezbytné pro jejich správnou funkci (např. hadice a trysky), dočasně odděleny, pokud není ohrožena bezpečnost tlakových nádob s hasivem a hasicí přístroje jsou nadále považovány za přenosné hasicí přístroje.
 - **363 j)** U motorů a strojů s objemem větším než 450 l, ale obsahujících 60 l kapalného paliva nebo méně, je povoleno označování bezpečnostními značkami a velkými bezpečnostními značkami v souladu s výše uvedenými požadavky.

3. Hlavní změny RID 2023

Kapitola 3.3

- Vložena nová zvláštní ustanovení např.:
- 396 Velké a robustní předměty mohou být přepravovány s připojenými lahvemi na plyny s otevřenými ventily bez ohledu na ustanovení 4.1.6.5 za předpokladu:
 - Lahve na plyny obsahují dusík UN 1066 nebo plyn stlačený UN 1956 nebo vzduch stlačený UN 1002;
 - Lahve na plyny jsou spojeny s předmětem prostřednictvím regulátorů tlaku a pevného potrubí tak, aby tlak plynu (naměřený tlak) v předmětu nepřekročil 35 kPa (0,35 bar);
 - Lahve na plyny jsou řádně zajištěny tak, aby se nemohly vůči předmětu pohybovat, a jsou vybaveny pevnými a tlakově odolnými hadicemi a trubkami;
 - Lahve na plyny, regulátory tlaku, potrubí a další součásti jsou chráněny před poškozením a nárazy během přepravy dřevěnými latěmi nebo jinými vhodnými prostředky;
 - Přepravní doklad obsahuje následující zápis: „Přeprava podle zvláštního ustanovení 396“;
 - Nákladní dopravní jednotky obsahující předměty přepravované s lahvemi s otevřenými ventily obsahujícími plyn představující riziko udušení jsou dobře větrané a označené podle 5.5.3.6.

3. Hlavní změny RID 2023

Použití obalů, včetně IBC a velkých obalů

- Přidaná následující nová věta na konec pododdílu 4.1.3.3:
 - Pokud obaly, které nemusí splňovat požadavky 4.1.1.3 (např. latění, palety), jsou povoleny v pokynech pro balení nebo zvláštních ustanoveních uvedených v tabulce A v kapitole 3.2, nepodléhají tyto obaly hmotnostním nebo objemovým limitům obecně platným pro obaly vyhovující požadavkům kapitoly 6.1, pokud není v příslušném pokynu pro balení nebo zvláštním ustanovení uvedeno jinak.
- U vybraných pokynů pro balení přidaná poznámka:
 - *Povolené obaly mohou překročit čistou hmotnost 400 kg (viz 4.1.3.3).*

3. Hlavní změny RID 2023

Kapitola 5.2

- 5.2.1.9.2 Odstraněna dvojitá hvězdička na obrázku 5.2.1.9.2 a odstraněna poznámka k dvojité hvězdičce pod obrázkem („Místo pro telefonní číslo pro dodatečné informace“).

Obrázek 5.2.1.9.2

- Zároveň platí přechodné ustanovení - značka znázorněná na obrázku 5.2.1.9.2 platná do 31. prosince 2022 může být nadále používána do **31. prosince 2026**.

3. Hlavní změny RID 2023

Zvláštní ustanovení pro odpady

- Nový pododdíl 5.4.1.1.3.2
- Pokud není možné stanovit přesné množství odpadu v místě nakládky, může být množství podle 5.4.1.1.1 (f) odhadnuto pro následující případy za těchto podmínek:
 - **pro obaly** je v přepravním dokladu doplněn seznam obalů včetně typu a jmenovitého objemu;
 - **pro kontejnery** je odhad založen na jejich jmenovitém objemu a dalších dostupných informacích (např. druh odpadu, průměrná hustota, stupeň naplnění);
 - **pro cisterny pro podtlakové vyčerpávání odpadů** je odhad opodstatněný (např. pomocí odhadu poskytnutého odesílatelem nebo vybavením vozidla).
- Takový odhad množství není povolen pro:
 - **vynětí z platnosti**, pro které je nezbytné přesné množství (např. 1.1.3.6);
 - **odpad** obsahující látky uvedené v 2.1.3.5.3 nebo látky třídy 4.3;
 - **cisterny** jiné než pro podtlakové vyčerpávání odpadů.
- V přepravním dokladu musí být uveden tento zápis: „MNOŽSTVÍ ODHADNUTÉ PODLE 5.4.1.1.3.2“

3. Hlavní změny RID 2023

Zvláštní a dodatečná ustanovení

- 5.4.1.1.23 *Zvláštní ustanovení pro přepravu látek přepravovaných v roztaveném stavu*
- Pokud je látka, která je tuhá podle definice v 1.2.1, předávána k přepravě v roztaveném stavu, musí být jako součást oficiálního pojmenování pro přepravu doplněno upřesňující slovo „ROZTAVENÝ“, pokud již není součástí oficiálního pojmenování pro přepravu (viz 3.1.2.5).
- 5.4.1.1.24 *Zvláštní ustanovení pro opakovaně plnitelné tlakové nádoby schválené Ministerstvem dopravy Spojených států amerických*
- Při přepravě podle 1.1.4.7 musí být v přepravním dokladu uveden tento zápis:
 - „PŘEPRAVA PODLE 1.1.4.7.1“ nebo
 - „PŘEPRAVA PODLE 1.1.4.7.2“, jak je to náležité.
- 5.4.1.2.2 e) *Dodatečná ustanovení pro třídu 2*
- Pro přepravu UN 1012 musí přepravní doklad obsahovat název konkrétního přepravovaného plynu (viz zvláštní ustanovení 398 kapitoly 3.3) v závorce za oficiálním pojmenováním pro přepravu.

3. Hlavní změny RID 2023

Znalec

- 6.8.2.4.2 V předposledním odstavci se nahrazuje „znalce schváleného příslušným orgánem“ za: „**inspekční organizace**“.

Meziperiodické a periodické prohlídky

- 6.8.2.4.3 Smazána druhá věta ("Tyto mezidobé zkoušky mohou být provedeny tři měsíce před nebo po stanoveném datu").

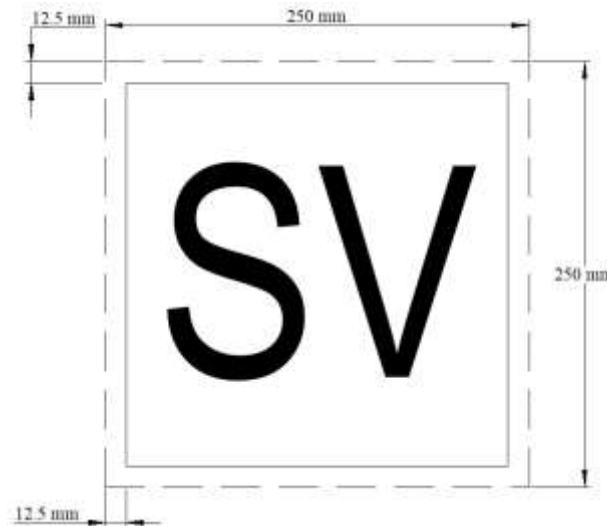
Značení

- 6.8.2.5.1 V desáté odrážce se nahrazuje „značka znalce, který provedl“ za: „**značka inspekční organizace která provedla**“.

3. Hlavní změny RID 2023

Značka pojistného ventilu

- 6.8.3.2.9.6.3 Značku tvoří bílý čtverec o minimálních rozměrech **250 mm × 250 mm**. Čára uvnitř okraje musí být černá, rovnoběžná a přibližně 12,5 mm od vnější strany této čáry k vnějšmu okraji značky. Písmena „SV“ musí být černá, minimálně 120 mm vysoká a mít minimální tloušťku čáry 12 mm.

- 6.8.3.2.9.6.4 Pro **cisternové kontejnery o objemu nejvýše 3 000 litrů** lze značku zmenšit na rozměr nejméně **120 mm × 120 mm**. Čára uvnitř okraje musí být černá, rovnoběžná a přibližně 6 mm od vnější strany této čáry k vnějšmu okraji značky. Písmena „SV“ musí být černá, minimálně 60 mm vysoká a mít minimální tloušťku čáry 6 mm

3. Hlavní změny RID 2023

Značka pojistného ventilu

- 6.8.3.2.9.6.5 Použitý materiál musí být odolný proti povětrnostním vlivům a musí být zajištěna trvanlivost značky. Značka se nesmí oddělit od svého podkladu v případě 15minutového působení ohně. Musí zůstat připevněna bez ohledu na orientaci cisterny.
- 6.8.3.2.9.6.6 Písmena "SV" musí být nesmazatelná a musí zůstat čitelná po 15 minutách působení ohně.
- 6.8.3.2.9.6.7 **Značky musí být umístěny na obou stranách cisternových vozů.**
Značky musí být umístěny na obou stranách a obou koncích cisternových kontejnerů. U cisternových kontejnerů o objemu menším než 3 000 litrů mohou být značky umístěny buď na obou stranách, nebo na obou koncích.
- (Platí přechodné období v kapitole 1.6).

3. Hlavní změny RID 2023

Zvláštní ustanovení

- Změna některých zvláštních ustanovení, např.:
 - TC 6 Tloušťka stěny cisteren vyrobených z hliníku o čistotě nejméně 99 % nebo ze slitiny hliníku nemusí být větší než 15 mm, i když výpočet podle 6.8.2.1.17 stanoví vyšší hodnotu.
 - TE 26 Všechny plnicí a vypouštěcí přípojky, včetně přípojek v plynné fázi cisteren určených pro přepravu hořlavých hluboce zchlazených zkapalněných plynů, musí být vybaveny rychleuzavíratelným automatickým ventilem (viz 6.8.3.2.3) co nejblíže cisterně.
 - TT 3 (Vyhrazeno)

Odchylně od požadavků 6.8.2.4.2 musí být periodické prohlídky prováděny nejpozději každých osm let a musí zahrnovat kontrolu tloušťky stěny použitím vhodných přístrojů. U takových cisteren musí být zkouška těsnosti a kontrola podle ustanovení 6.8.2.4.3 provedena nejpozději každé čtyři roky.

3. Hlavní změny RID 2023

Přemístitelné cisterny z vyztužených plastů (FRP)

- Rozsáhlé úpravy v kapitole:
 - 6.9 POŽADAVKY NA KONSTRUKCI, VÝROBU, PROHLÍDKY A ZKOUŠKY PŘEMÍSTITELNÝCH CISTEREN S NÁDRŽEMI VYROBENÝMI Z VYZTUŽENÝCH PLASTŮ (FRP)

Ustanovení o podmínkách přepravy, nakládky, vykládky a manipulace

- Vypuštěn oddíl 7.1.4 (Velký kontejner smí být předán k přepravě, jen pokud je konstrukčně provozuschopný.)
- Přidáno ustanovení o přepravě v kusech W 15
 - IBC musí být přepravovány v uzavřených vozech nebo v uzavřených kontejnerech
- Upraveno ustanovení o přepravě ve volně loženém stavu v 7.3.1.13
- Upraveno ustanovení o nakládce, vykládce a manipulaci v 7.5.1.2

4. Státní dozory

- **Bezpečnostní poradce v organizační struktuře společnosti a jeho dohledatelnost**
- **Nejednoznačná identifikace přepravovaných NV dle RID**
- **Bezpečnostní plán** – zavádějící informace, to podstatné mnohdy chybí
- **Školení** – nejasný okruh účastníků
- **Výroční zpráva RID**
- **Společná výroční zpráva RID/ADR** – nejednoznačné a zavádějící informace

5. Zkoušky bezpečnostních poradců

- Cca 100 aktivních bezpečnostních poradců
- Základní vs. Atestační
- RID 2021 vs. RID 2023
- Termíny (2023):
 - 2. února
 - 30. března
 - 27. dubna
 - 15. června

Kontakt:
lubos.knizek@mdcr.cz